

٦٠ - قسم

www.ketab.ir

ویرایش ۱۴۰۲

مطابق با سرفصل های اعلام شده در سال ۱۴۰۲

دکتر محمد رضا شبخیز

سرشناسه	: شب‌خیز، محمدرضا، ۱۳۶۷ -
وضعیت ویراست	: [ویراست ۲]
عنوان و نام پدیدآور	: اصول فقه آزمونی / محمدرضا شب‌خیز.
مشخصات نشر	: تهران: کتاب آوا، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۶۶۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۶۵۹-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
موضوع	: اصول فقه -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: (Islamic law -- Interpretation and construction -- Study and teaching (Higher
موضوع	: وکالت (فقه) -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: (Mandate (Contract) (Islamic law) -- Study and teaching (Higher
رده بندی کنگره	: BP۱۵۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۱۰۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۰۹۰۳۰

XX کتاب آوا اصول فقه آزمونی

مؤلف:	_____ محمد رضا شب‌خیز
ناشر:	_____ کتاب آوا
تیراژ:	_____ ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	_____ ویراست جدید - ۱۴۰۳
قیمت شومیز:	_____ ۵۲۰.۰۰۰ تومان
شابک:	_____ ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۶۵۹-۳

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ - ۶۶۹۷۴۱۳۰ - ۶۶۴۰۷۹۹۳ - دورنگار: ۶۶۴۶۱۱۵۸
نشانی مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، تقاطع ژاندارمری پلاک ۷۱/۱
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ - ۶۶۹۷۴۱۳۰ - ۶۶۴۱۶۰۰۴ - ۶۶۴۰۷۹۹۳ - ۶۶۴۱۶۰۰۷
فروشگاه کتاب آوا: اسلامشهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه)، داخل کوچه فرمانداری
تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سیدی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

۳۳	 کلیات علم اصول فقه
۳۵	 تعریف علم فقه
۳۶	 تعریف علم اصول فقه
۳۶	 مؤسس علم اصول فقه
۳۶	 اولین نویسنده در علم اصول فقه
۳۷	 موضوع علم اصول فقه
۳۷	 فایده و منفعت علم اصول فقه
۳۸	 فایده علم اصول فقه
۳۸	 منفعت علم اصول فقه
۳۹	 فایده و منفعت نسبی هستند

بخش اول: مباحث الفاظ

۴۳	 فصل اول: وضع الفاظ
۴۳	 وضع
۴۴	 ارکان وضع
۴۸	 اقسام وضع
۴۸	 اصطلاح اول: معنای مجازی ثابت
۵۰	 اصطلاح دوم: عرف خاص
۵۰	 اصطلاح سوم: عرف عام
۵۰	 اصطلاح چهارم: کثرت استعمال
۵۱	 وضع تعینی و وضع تبعی
۵۴	 اقسام وضع تعینی
۵۴	 الف: وضع تعینی صریح و وضع تعینی ضمنی در حقوق
۵۶	 ب: وضع تعینی صریح و وضع تعینی ضمنی در فقه

۲۶۴	 اقسام منطوق
۲۶۴	 منطوق صریح و منطوق غیر صریح
۲۶۵	 اقسام منطوق غیر صریح
۲۶۵	 ۱- دلالت اشاره
۲۶۶	 ۲- دلالت تنبیه
۲۶۶	 ۳- دلالت اقتضا
۲۷۰	 خلاصه بحث

فصل پنجم: عام و خاص ۲۷۱

۲۷۱	 عام و خاص
۲۷۱	 توضیح لفظ عام
۲۷۲	 توضیح لفظ خاص
۲۷۲	 فرق عام و مطلق
۲۷۴	 تفاوت مخصّص، مخصّص، مقید، مقید
۲۷۵	 نکره در سیاق نفی
۲۷۷	 نکره در سیاق اثبات
۲۷۸	 عام و خاص، نسبی هستند
۲۷۸	 اقسام عام
۲۷۸	 عام افرادی، مجموعی و بدلی
۲۸۵	 عام ازمانی و عام احوالی
۲۸۶	 تخصیص
۲۸۷	 اقسام مخصّص
۲۸۷	 قسم اول: مخصّص متصل و منفصل
۲۹۳	 قسم دوم: مخصّص لفظی و غیر لفظی
۲۹۴	 قسم سوم: مخصّص مجمل و مبین
۲۹۴	 شبهه مفهومی
۲۹۵	 شبهه مصداقی
۲۹۶	 اقسام شبهه مفهومی
۲۹۶	 شبهه مفهومی اقل و اکثر
۲۹۷	 شبهه مفهومی متباینین
۲۹۹	 حالات مخصّص مجمل

- حالت اول: مخصّص متصل مُجمل با شبهه مفهومی بین اقل و اکثر..... ۲۹۹
- حالت دوم: مخصّص منفصل مُجمل با شبهه مفهومی بین اقل و اکثر..... ۲۹۹
- حالت سوم: مخصّص متصل مُجمل با شبهه مفهومی بین متباینین..... ۳۰۰
- حالت چهارم: مخصّص منفصل مُجمل با شبهه مفهومی بین متباینین..... ۳۰۰
- حالت پنجم: مخصّص متصل مُجمل با شبهه مصداقی..... ۳۰۰
- حالت ششم: مخصّص منفصل مُجمل با شبهه مصداقی..... ۳۰۱
- سرایت اجمال از مخصّص مُجمل به عام..... ۳۰۱
- یک مخصّص بعد از چند عام..... ۳۰۶
- وقوع ضمیر پس از عام..... ۳۰۷
- تخصیص عام با مفهوم..... ۳۰۸
- تخصیص اکثر..... ۳۱۰
- تخصیص مستغرق..... ۳۱۱
- عمل به عام، قبل از جستجوی مخصّص..... ۳۱۲
- شرایط تخصیص..... ۳۱۳
- دوران بین نسخ و تخصیص..... ۳۱۵
- حالت اول: عام و خاص همزمان..... ۳۱۵
- حالت دوم: عام مقدم و خاص مؤخر..... ۳۱۶
- حالت سوم: خاص مقدم و عام مؤخر..... ۳۱۸
- حالت چهارم: عام و خاص مجهول التاريخ..... ۳۱۹
- حالت پنجم: یکی از عام و خاص، معلوم التاريخ و دیگری مجهول التاريخ..... ۳۱۹
- نسخ..... ۳۲۰
- نسخ صریح و نسخ ضمنی..... ۳۲۱
- نسخ کلی و نسخ جزئی..... ۳۲۲
- هماهنگی عموم و خصوص در فقه..... ۳۲۳
- خاص فرع بر عام است..... ۳۲۴

۳۷۷	اجماع در لغت
۳۷۷	اجماع در اصطلاح
۳۷۸	ارکان اجماع
۳۸۱	اجماع مدرکی و اجماع غیر مدرکی
۳۸۳	اجماع سُکوتی
۳۸۳	اجماع مُحَصِّل و اجماع منقول
۳۸۳	اجماع بسیط و اجماع مرکب
۳۸۴	اجماع قولی و اجماع فعلی
۳۸۵	تعریف عقل (دلیل عقلی)
۳۸۵	اقسام عقل
۳۸۶	حجیت عقل
۳۸۸	مستقل عقلی و غیر مستقل عقلی
۳۹۰	حکم مولوی و حکم ارشادی
۳۹۱	مقدمه و ذی المقدمه
۳۹۱	اقسام مقدمه
۳۹۱	مقدمه واجب
۳۹۲	مقدمه حرام
۳۹۳	مقدمه قانونی
۳۹۳	مقدمه شرعی
۳۹۴	مقدمه عرفی
۳۹۴	مقدمه عقلی
۳۹۴	مقدمه داخلی
۳۹۵	مقدمه خارجی
۳۹۵	مقدمه متقدم
۳۹۶	مقدمه مقارن

۳۹۶	مقدمه متأخر.....
۳۹۶	مقدمه علم.....
۳۹۶	مقدمه صحت.....
۳۹۷	مقدمه نفوذ.....
۳۹۷	مقدمه وجوب.....
۳۹۷	مقدمه لزوم.....
۳۹۸	مقدمه عدم مانع.....
۳۹۸	مقدمه شرط.....
۳۹۹	مقدمه مقتضی.....
۳۹۹	مقدمه مُعد.....
۴۰۰	مقدمه سبب.....
۴۰۰	مقدمه علت تامه.....
۴۰۰	مقدمه مُقَوِّتَه.....
۴۰۰	إذن در شیء، إذن در لوازم آن هست.....
۴۰۲	قاعده تلازم بین حکم عقل و حکم شرع.....

۴۰۳	تعریف قیاس.....
۴۰۵	اقسام قیاس.....
۴۰۵	قیاس مساوات.....
۴۰۶	قیاس اولویت.....
۴۰۸	قیاس أدنی.....
۴۰۹	حُجَّتِ قیاس اولویت، مساوات و أدنی.....
۴۱۰	قیاس منصوص العله و قیاس مستنبط العله.....
۴۱۱	حُجَّتِ قیاس منصوص العله و مُسْتَنْبَطُ العله.....
۴۱۱	قیاس جَلّی و قیاس خَفّی.....
۴۱۴	حُجَّتِ قیاس جَلّی و خَفّی.....
۴۱۴	قیاس اولویت به دلالت لفظی مربوط است.....

- ۴۵۷.....ظن
- ۴۵۷.....امکان تعبد به ظن
- ۴۵۸.....آیا ظن حُجَّت است؟
- ۴۵۹.....اقسام ظن
- ۴۶۰.....ظن خاص
- ۴۶۱.....ظواهر الفاظ
- ۴۶۱.....قول لغوی
- ۴۶۳.....اجماع منقول
- ۴۶۴.....خبر واحد
- ۴۶۴.....شهرت فتوایی
- ۴۶۴.....ظن مطلق
- ۴۶۶.....بدا
- ۴۶۶.....فرض قانونی
- ۴۶۷.....امارة قانونی و امارة قضایی
- ۴۶۸.....امارة حکمی و امارة موضوعی
- ۴۷۰.....علم تعبّدی و علم وجدانی

www.ketab.ir

- ۴۷۳.....ادله در علم اصول فقه
- ۴۷۴.....ادله اجتهادی و ادله فقهاتی
- ۴۷۴.....ادله اجتهادی
- ۴۷۴.....ادله فقهاتی

- ۴۷۴..... حکم واقعی و حکم ظاهری
- ۴۷۴..... حکم واقعی
- ۴۷۴..... حکم ظاهری
- ۴۷۵..... اصل محرز و اصل غیر محرز
- ۴۷۸..... اصل خاص و اصل عام
- ۴۷۸..... اصل شرعی و اصل عقلی
- ۴۷۹..... اصل حکمی و اصل موضوعی
- ۴۸۱..... اصل استصحاب
- ۴۸۲..... شرایط اجرای اصل استصحاب
- ۴۸۲..... یکی بودن متیقن و مشکوک
- ۴۸۳..... تعدد زمان متیقن و مشکوک
- ۴۸۳..... تقدم زمان متیقن بر زمان مشکوک (متیقن سابق و مشکوک لاحق)
- ۴۸۳..... اجتماع یقین و شک در یک زمان (یقین خال و شک خال)
- ۴۸۵..... اقسام استصحاب
- ۴۸۵..... استصحاب وجودی و استصحاب عدمی
- ۴۸۶..... اقسام استصحاب عدمی
- ۴۸۷..... استصحاب حکمی و استصحاب موضوعی
- ۴۸۹..... اقسام استصحاب حکمی
- ۴۸۹..... استصحاب حکم تکلیفی و استصحاب حکم وضعی
- ۴۸۹..... استصحاب حکم شرع و استصحاب حکم عقل
- ۴۹۱..... استصحاب حکم واقعی و استصحاب حکم ظاهری
- ۴۹۱..... اصل مثبت
- ۴۹۳..... استصحاب سببی و استصحاب مسببی
- ۴۹۷..... شک در مقتضی، شک در وجود رافع و شک در رافعیّت موجود
- ۴۹۷..... شک در مقتضی
- ۴۹۷..... شک در وجود رافع
- ۴۹۸..... شک در رافعیّت موجود

- ۱۱- تعارض اقرار و قاعده ید..... ۶۲۰
- ۱۲- تعارض اماره قانونی و اماره قضایی..... ۶۲۱
- ۱۳- تعارض قاعده تسلیط و قاعده لاضرر..... ۶۲۲
- ۱۴- تعارض استصحاب با امارات قانونی و امارات قضایی..... ۶۲۲
- ۱۵- تعارض دو استصحاب با هم..... ۶۲۳
- ۱۶- تعارض اصل تخییر و اصل احتیاط..... ۶۲۴
- ۱۷- تعارض اصل احتیاط و اصل براءت..... ۶۲۴
- ۱۸- تعارض قاعده دفع ضرر محتمل و قاعده قبح عقاب بلا بیان..... ۶۲۴

جمع عرفی..... ۶۲۷

جمع تبرعی..... ۶۲۷

مصادیق جمع عرفی..... ۶۲۹

ورود..... ۶۲۹

تخصّص..... ۶۳۱

حکومت..... ۶۳۵

تخصیص..... ۶۳۹

شبهات و تفاوت اصطلاحات ورود، تخصّص، حکومت و تخصیص..... ۶۴۰

۱- ورود، حکومت و تخصیص، تعبدی هستند ولی تخصّص تکوینی است..... ۶۴۰

۲- ورود و تخصص، «موضوعی» هستند؛ ولی حکومت و تخصیص، «حکمی» هستند..... ۶۴۱

۳- ورود، تخصص و تخصیص، «حقیقی» هستند؛ ولی حکومت، «ادعایی» است..... ۶۴۱

اجتهاد ۶۴۷

اجتهاد معتبر و اجتهاد غیر معتبر ۶۴۷

اجتهاد مطلق و اجتهاد متجزی ۶۴۸

تَخَطُّه و تَصْوِیْب ۶۴۸

نظریه تَخَطُّه ۶۴۸

نظریه تَصْوِیْب ۶۴۹

تَقْلِید ۶۵۱

تَقْلِید از مُجْتَهِدِ اَعْلَم و مُجْتَهِدِ غَیْرِ اَعْلَم ۶۵۱

حکم تَقْلِید از مُجْتَهِدِ اَعْلَم و تَقْلِید از مُجْتَهِدِ غَیْرِ اَعْلَم ۶۵۱

تَقْلِید از مُجْتَهِدِ زنده و مُجْتَهِدِ مَیْت ۶۵۱

حکم تَقْلِید از مُجْتَهِدِ زنده ۶۵۲

حکم تَقْلِید از مُجْتَهِدِ مَیْت ۶۵۲

تَقْلِیدِ اِبْتِدَائِی و تَقْلِیدِ اسْتِمْرَارِی ۶۵۲

کتاب نامه ۶۵۳